

EQUAL » PRZEKAZYWANIE WIEDZY MIĘDZY POKOLENIAMI

Na czym polega interme

Renata
Rosa-Chłobowska

mentor i trener w projekcie intermentoringu, Polskie Stowarzyszenie Psychologów Praktyków

Mentor to postać mitologiczna. W „Odysei” Homera był przyjacielem Odyseusza i nauczycielem jego syna Telemacha. W mitologii w postać Mentora wielokrotnie wcielała się bogini mądrości Atena, służąc radą i pomocą.

Stąd też słowa „mentor” używamy na określenie godnego zaufania doradcy, wychowawcy czy nauczyciela – człowieka głębokiej wiedzy, który pełniąc rolę przewodnika, dzieli się z innymi swą mądrością życiową. Starożytne źródło posłużyło teoretykom zarządzania wiedzą do utworzenia terminu „mentoring”, który – według definicji organizacji European Mentoring Centre – oznacza wolną od zależności służbowych pomoc innej osobie w dokonaniu znaczących postępów w nauce, pracy lub myśleniu. Chociaż nie jest to jedyna definicja mentoringu, w praktyce jest on znany od setek lat, w wielu dziedzinach – od rzemiosła i handlu przez przemysł po wiedzę akademicką. Zawsze jednak nauczanie przebiegało jednostronnie: to mentor nadawał kierunek uczeniu, wywierając wpływ na ucznia.

Nowość intermentoringu polega na włączeniu się obu stron w proces doskonalenia i przepływu informacji zawodowych – tym, kto pełni rolę mentora, jest też ten, który chwilę wcześniej był uczniem. Zamiana ról może następować płynnie i wielokrotnie przez długi czas, tak długo, jak

potrzebują tego uczestnicy relacji – mentorzy dla siebie nawzajem.

W projekcie intermentoringu pracownicy młodszy bywają mentorami dla swych starszych kolegów z zakresie umiejętności technologicznych (najczęściej komputerowych), natomiast wcześniej urodzeni tradycyjnie dzielą się profesjonalnym doświadczeniem, ale przede wszystkim przekazują debiutującym w zawodzie tradycję i kulturę przedsiębiorstwa oraz etos zawodowy.

Dobro za dobro

Możliwość zamiany ról mentorów ma ogromne znaczenie psychologiczne. Najistotniejsze jest stworzenie szansy na odwzajemnienie się drugiej osobie dobrem, które samemu się od niej uzyskało. W wypadku wzajemnego nauczania w ramach intermentoringu są to zarówno tzw. umiejętności twarde, czyli wymierne, istotne na danym stanowisku pracy, jak i umiejętności miękkie, zaliczane do zasobów psychologicznych i umiejętności społecznych. Obie zaangażowane w proces wzajemnego nauczania osoby mają dla siebie równie dużo czasu i wymieniają między sobą porównywalne porcje wiedzy, ale także odpowiednio udzielają sobie wsparcia. I – niekoniecznie manifestując to w słowach – okazują sobie zainteresowanie, mają w sobie nawzajem oparcie. Zazwyczaj nie zdajemy sobie sprawy z tego, że tę regułę wzajemności stosujemy na co dzień. Ludzie, którzy nie tylko otrzymują, ale i dają od siebie tak zwaną psychologiczną równowartość, zapewniają sobie psychiczny komfort, a ich relacja jest

W procesie przygotowywania mentorów duży nacisk kładzie się na psychologię

oparta na demokratycznych, bardziej partnerskich stosunkach. O takiej relacji mówimy, że jest równoległa, a nie skośna.

Nie tylko wiedza

W trakcie zajęć prosimy, by każdy z członków grupy indywidualnie wymienił cechy osoby, dzięki której udało mu się nabyć nowe umiejętności, rozwiązać problem lub dowiedzieć się

Mentoring jest znany od setek lat. Nowością intermentoringu jest płynna zamiana ról mentora i ucznia

czegoś istotnego. Zbioreczna lista cech przynosi zaskakujące wnioski: hasło „wiedza”, której – jak się wydaje – mogliby oczekiwać od swoich mentorów uczestnicy, pojawia się sporadycznie! Najwięcej miejsca zajmują miękkie umiejętności, takie jak: życzliwość, cierpliwość, wyrozumiałość, okazywanie zrozumienia i wsparcia, spokój, opanowanie, gotowość niesienia pomocy w potrzebnym zakresie, a ponadto mądra stanowczość, optymizm i poczucie humoru. Te cechy okazują się pomocne prawie wszystkim. Sami uczestnicy bywają tym zdumieni, ponieważ w potocznym wyobrażeniu nauczyciel czy mentor przekazuje wiedzę, czyli twardą zawartości mery-

toryczną w określonej dziedzinie, a dopiero w dalszym planie to ktoś dysponujący przymiotami osoby umiejaczej okazywać wsparcie. Dlatego właśnie w modelu intermentoringu tak dużą wagę przywiązujemy do psychologicznego aspektu szkolenia. Po prostu wiemy, że codzienne wyobrażenie o procesie nauczania rozmija się z rzeczywistością oczekiwaniemi nas wszystkich. Dla większości ludzi możliwość przyswajania informacji jest silnie uzależniona od emocjonalnie sprzyjającego kontekstu. Szczególnie wydaje się to istotne w nauczaniu dorosłych, którzy sami widzieli siebie poprzednio jedynie w roli edukatorów czy doradców, nie dopuszczając możliwości przyzna-

Dziennik

Śr. nakład 150000 egz.

Zasięg ogólnopolski

